

Глосар на медицински термини за имунизација и подготвување на вакцини

За полесно известување за програмата
за вакцинирање против COVID-19

Glossary of Medical Terminology for
Immunisation and Vaccine development

Produced by Health and Social Policy Branch NSW Ministry
of Health, NSW Multicultural Health Communication Service,
NSW Refugee Health Service and School of Population Health,
University of New South Wales

UNSW
SYDNEY

За полесно известување за програмата за вакцинирање против COVID-19

Овој глосар е подготвен со цел да им помогне на организациите во заедницата, преведувачите (за писмено и усмено преведување), двојазичните работници и лидерите во заедницата подобро да разберат и известуваат како се подготвуваат вакцините и како се спроведува вакцинирањето.

Оградување од одговорност

Целта на овој глосар е да даде објаснувања на комплицирани медицински термини за имунизација и подготовка на вакцините на едноставен јазик. Информациите треба да се користат само за консултирање.

Ако сакате да го изнесете вашето мислење или да додадете нов збор или термин во списокот, ве молиме контактирајте ја Holly Seale (вонреден професор) на h.seale@unsw.edu.au или на +61 (02) 9385 3129.

Благодарност

Овој документ го подготвија:

- Associate Professor Holly Seale, School of Population Health, University of New South Wales
- Lisa Woodland, Director, NSW Multicultural Health Communication Service
- Dr Kylie Quinn, School of Health and Biomedical Sciences; RMIT University
- Dr Sabira Shrestha, National Centre for Immunisation Research and Surveillance (NCIRS)
- Vicky Jacobson, Coordinator, Refugee Health Network Queensland
- Dr Carissa Bonner, The School of Public Health, University of Sydney

Посебна благодарност:

Би сакале да им се заблагодариме на следните лица кои го прегледаа овој глосар

- Associate Professor Christopher Blyth, Wesfarmers Centre of Vaccines and Infectious Diseases, Telethon Kids Institute.
- Dr Nadia Chaves
- Benine Muriithi, Patricia Argüello de Avila and Mariam Elliott, Refugee Health Network Queensland
- Fartih Karakas and Ismail Akinci, All Graduates
- Dr Jan Fizzell, Senior Medical Advisor, Public Health Response Branch, NSW Health

Им благодариме на

Health Literacy Lab за проверка на глосарот со нивниот онлајн уредник во реално време (Ayre, J., et al. (2021). *Sydney Health Literacy Lab (SHLL) Health Literacy Editor*).

Може да се најде на <https://hdl.handle.net/2123/24642>

Содржина

A 4

M 14

B 6

N 15

C 7

P 16

D 9

R 17

E 10

S 18

H 11

T 19

I 12

V 20

L 13

W 21

A

Adverse event (reaction)

Any unexpected or serious effect that happens after a vaccine or medicine. Something that was not expected to happen.

Несакана последица (реакција)

Секоја неочекувана или сериозна последица која се јавува после вакцинирање или примање на лекарство. Нешто што не се очекуваше да се случи.

Adverse event following immunisation (AEFIs)

An unexpected effect that happens after vaccination. The vaccine may have not been the reason for the problem.

Несакана последица после вакцинирање (AEFIs)

Неочекувана последица која се јавува после вакцинирање. Вакцината можеби не го предизвикува проблемот.

Advisory Committee on Vaccines (ACV)

A group of experts that gives medical and scientific advice. The group talks to the Australian Government's Minister for Health and the Therapeutic Goods Administration (TGA). They give advice on issues about vaccine safety and use.

Советодавна комисија за вакцини (ACV)

Група на експерти кои нудат медицински и научни совети. Оваа група зборува со Министерот за здравство на Австралиската влада и со Администрацијата за терапевтски производи (TGA). Тие даваат совети за работи во врска безбедноста и користењето на вакцини.

Antibody

When the body gets sick or gets a vaccine, the body will make antibodies to protect it against that disease. The body can then recognise the germs when that same disease happens again.

Антитело

Кога лице ќе заболи од болест или прими вакцина, телото создава антитела за да се заштити од болеста. Потоа телото ќе може да ги препознава микробите кога повторно ќе се јави истата болест.

Antigen

A foreign (external) substance like bacteria, viruses, or fungi that cause infection and disease if they get inside the body. The immune system detects them and produces antibodies to fight them.

Антиген

Странски (надворешни) супстанции како што се бактерии, вируси или паразити кои предизвикуваат инфекција и болест ако влезат во телото. Имунолошкиот систем ги открива и создава антитела за да се борат против нив.

Adjuvant

An adjuvant is an ingredient used in some vaccines. It helps our bodies make a stronger immune response. The adjuvant works together with other parts of the vaccine. They have been used in some vaccines for over 70 years.

Адјувант

Адјувант е состојка која се користи во некои вакцини. Таа им помага на нашите тела да го засилат имуниот одговор. Адјувантот работи заедно со другите елементи од вакцината. Тие се користат во некои вакцини повеќе од 70 години.

A Cont'd

Anaphylaxis

A quick and serious allergic reaction. This could be a reaction to food or medicine. Symptoms can include breathing difficulties, loss of consciousness and a drop in blood pressure. The person will need urgent medical attention and can sometimes die.

Анафилакса

Брза и сериозна алергиска реакција. Тоа може да биде реакција на храна или лекарство. Симптомите може да вклучуваат отежнато дишење, губење на свеста и намалување на крвниот притисок. На лицето му е потребна итна медицинска помош и понекогаш тој/таа може да почине.

Association

A link between one event taking place at the same time as another event. The fact that they are happening together does not prove that one event caused the other event.

Поврзување

Врска меѓу настан кој се случува истовремено со друг настан. Фактот дека тие се јавуваат заедно не е доказ дека едниот настан бил предизвикан од другиот.

Asymptomatic

Someone with no sign of infection.

Несимптоматичен

Лице кое нема знаци на инфекција.

Attenuated vaccine

Live vaccines use a less strong (or attenuated) form of the germ that causes a disease. These vaccines are like the natural infection that they help prevent. They create a strong and long-lasting immune response.

Вакцина со ослабен вирус

Живите вакцини користат помалку силен (или ослабен) микроб кој предизвикува болест. Овие вакцини се како природните инфекции кои тие помагаат да се спречат. Тие создаваат силен и долготраен имунолошки одговор.

Australian Technical Advisory Group on Immunisation (ATAGI)

A group of experts that helps the Government to make decisions on the use of vaccines in Australia.

Австралиска технолошка советодавна група за имунизација (ATAGI)

Група на експерти кои и помагаат на владата при донесување на одлуки за користење на вакцини во Австралија.

Australian Immunisation Register

An electronic register that contains information on all vaccines given to all Australians.

Австралиски регистер за имунизација

Електронски регистер кој содржи податоци за сите вакцини кои им се дадени на сите Австралијци.

B

Batch assessment

A process of checking that the vaccines used in Australia are of high quality. The Therapeutic Goods Administration will do these checks.

Проверка на вакцини

Постапка при која се проверува дали вакцините што се користат во Австралија се висококвалитетни. Проверките ќе ги прави Администрацијата за терапевтски производи.

Boost (Booster injection)

An additional vaccine after the first one, given to either build up better immunity or to make sure the immunity lasts longer.

Додавање (Додатна инјекција)

Дополнителна вакцина после првата, која се дава да го подобри имунитетот или да се осигура дека имунитетот трае подолго.

C

Coalition for Epidemic Preparedness Innovations (CEPI)

An international organisation that will help many countries gain access to COVID-19 vaccines. It will help governments, including lower income countries, to access safe and effective vaccines for 20% of their population.

Коалиција за иновативна подготвеност за епидемии (СЕПИ)

Меѓународна организација која им помага на многу земји да можат да користат вакцини против COVID-19. Таа ќе им помага на владите, вклучувајќи ги земјите со помал приход, да можат да користат безбедни и ефикасни вакцини за 20% од нивното население.

Cell culture

Using cells grown in liquid to make vaccine ingredients.

Култура на клетки

Користење на клетки развиени во течност за да се направат состојки на вакцина.

Clinical Trial

A type of research study. People either receive a new vaccine or are in the control group. The control group may receive a different vaccine or a placebo, meaning a simple substance with no effects on the body. Participants usually do not know which group they are in. Scientists test the safety and benefits of new vaccines.

Клиничко испитување

Вид на истражување. Лицата добиваат нова вакцина или се наоѓаат во контролната група. Лицата во контролната група може да примат различна вакцина или плацебо која е едноставна супстанца и која нема никакво влијание на телото. Лицата кои учествуваат во клиничкото испитување обично не знаат во која група се наоѓаат. Научниците ги тестираат безбедноста и придобивките од новата вакцина.

Cold chain

Shipping and storing vaccines at the correct temperature.

'Студен синџир'

Испорака и складирање на вакцини на соодветна температура.

Combination vaccine

Combination vaccines take two or more vaccines that could be given individually and put them into one shot.

Комбинирана вакцина

При комбинираните вакцини, две или повеќе вакцини може да се даваат индивидуално и заедно во една инјекција.

Convalescent plasma

Plasma is the liquid part of blood. It is collected from a person after they have had an infection. The liquid contains antibodies against the germ. Sometimes this plasma can be given to other people to prevent them getting sick or to help them get better.

Рековалесцентна плазма

Плазмата е течниот дел од крвта. Се зема од лице после инфекција. Течноста содржи антитела против микробите. Понекогаш, оваа плазма може да им се даде на други лица за да се спречи тие да се разболат или за да им се помогне да оздрават.

Conjugate vaccine

The joining together of two compounds (usually a protein and polysaccharide) to increase a vaccine's effectiveness.

Коњугативна вакцина

Спојување на две соединенија (обично протеин и полисахарид) за да се зголеми ефикасноста на вакцината.

C Cont'd

Control group

A group of people who do not receive the vaccine or drug being tested. Instead, they may get the normal intervention (drug, vaccine, or treatment), a placebo or nothing. The aim of the trial is to compare what happens in each group. The results must be different enough between the two groups to prove that the difference has not just occurred by chance.

A placebo is a 'dummy' treatment, such as a sugar pill, that looks the same.

Контролна група

Група на луѓе кои не примаат вакцина или лекарство што се тестира. Наместо тоа, тие може да се лекуваат со вообичаена интервенција (лекови, вакцина или лекување), плацебо или воопшто да не се лекуваат. Целта на тестирањето е да се спореди што се случува во секоја група. Резултатите мора да бидат доволно различни за да се докаже дека разликата не се појавила случајно.

Плацебо е фиктивен третман, како на пример, таблета со шеќер, која изгледа како вистинската таблета.

Contraindication

An illness (or health condition) that increases the risk for a serious adverse health consequence.

Контраиндикација

Болест (или здравствена состојба) која го зголемува ризикот од сериозни негативни последици по здравјето.

COVAX

An international partnership that aims to support the development and delivery of the COVID-19 vaccines fairly around the world.

КОВАКС механизам

Меѓународно партнерство кое има за цел да го подржува развојот и испораката на вакцини против COVID-19 подеднакво низ целиот свет.

D

Deltoid

A muscle in the upper arm where vaccine is given.

Делтоид

Мускул во горниот дел на раката каде што се става вакцина.

Dose

An amount of a medicine or drug taken.

Доза

Количина на лекарство што се зема.

Dosing error

When medicines are given in the wrong amount, at the wrong time point or to the wrong person.

Грешка при давање на доза

Кога лекарствата се даваат во погрешни количини, во погрешно време или на погрешно лице.

E

Efficacy How well a vaccine works during a research study.	Делотворност Колку добро делува вакцината во текот на истражување.
Effectiveness How well a vaccine works in the real world.	Ефикасност Колку добро делува вакцината во ВИСТИНСКИОТ ЖИВОТ.
Epidemic A widespread amount or rapid increase of an infectious disease in a community at a particular time. More cases than normal.	Епидемија Широка распространетост или брз пораст на заразна болест во една заедница во одредено време. Повеќе случаи од вообичаено.
Elimination of infection Zero cases of an infection in a specified geographic area (i.e. a country). Example: Measles in Australia.	Отстранување на инфекција Нула случаи на инфекција во одредна географска област (т.е. земја). На пример: мали сипаници во Австралија.
Eradication Zero cases of the germ in the entire world. Example: Smallpox.	Искоренување/истребување Нула случаи на бактеријата во целиот свет. На пример: големи сипаници.

H

Herd immunity

When most people in a community have protection against an infection. High levels of protection make it more and more difficult for the germ to pass from person to person. This can successfully stop the spread of disease in the community.

Имунитет на стадо

Кога повеќето лица во една заедница имаат заштита против инфекција. Високиот степен на заштита и отежнува на микробот да се пренесува од едно лице на друго. Ова може успешно да го спречи ширењето на болеста во заедницата.

I

Immune system

The body's system for identifying and killing germs to protect us against infection and disease. It involves making antibodies that move in the blood, recognize foreign substances like bacteria and viruses, and attach to them. It signals to the body to get rid of the foreign substances.

Имунолошки систем

Систем на организмот за откривање и убивање на микроби за да не заштити од инфекции и болести. Вклучува создавање на антитела кои се движат во крвта, ги препознаваат и напаѓаат туѓите супстанции како што се бактериите и вирусите и се прикачуваат на нив. Му дава сигнал на телото да се ослободи од туѓите супстанции.

Immune response

The immune response is how your body recognizes and defends itself against bacteria, viruses, and substances that appear foreign and harmful.

Имунолошки одговор

Имунолошки одговор е начинот на кој вашето тело препознава и се брани од бактерии, вируси и супстанции кои се туѓи и штетни.

Immunity

Being able to avoid getting sick or avoid getting infected when exposed to a germ. Your body builds this immunity by either being exposed to the germs or by getting a vaccine. Your immune system has a "memory"- it can remember germs that it has seen previously and knows how to attack them.

Имунитет

Способност да избегнете да заболите од болест или да избегнете да добиете инфекција кога сте изложени на некој микроб. Вашиот организам го гради овој имунитет со тоа што се изложува на микробите или со вакцинирање. Вашиот имунолошки систем има "меморија" – тој може да памти микроби на кои бил претходно изложен и знае како да ги напаѓа.

Immunisation

The process of developing immunity to an infection, usually by getting vaccinated.

Имунизација

Постапка за стекнување на имунитет на некоја инфекција, обично преку вакцинирање.

Inactivated vaccine

A vaccine made from a germ that has been killed. The germ is killed either by high heat or by chemicals. When this killed germ is injected into your body, it helps your immune system learn to find the germ, without the risk of getting sick.

Инактивирана вакцина

Вакцина која се прави од микроб кој е "мртов". Микробот се "убива" со топлина или хемикалии. Кога овој "мртов" микроб се вшприцува во телото, тој му помага на вашиот имунолошки систем да научи како да го најде микробот, без да бидете изложени на ризик од заболување.

L

Lipid

Lipid is fat that is used to make a protective bubble around the mRNA in mRNA vaccines. mRNA is a type of small molecule. mRNA is very weak and breaks down quickly in the body if it is not protected. Once the mRNA is transported into the cell, it is broken down inside the cell.

Липиди

Липид е маснотија која се користи при создавање на заштитен меур околу мРНА во мРНА вакцините. мРНА е вид на мала молекула. Таа е многу слаба и брзо се распаѓа во организмот ако не е заштитен. Откако мРНА молекулата ќе влезе во клетката, таа се распаѓа во неа.

M

Messenger RNA (mRNA)

A type of small molecule that your cells use as instructions to make protein. mRNA tells your cells how to put together a specific protein using building blocks (called amino acids). You have many millions of mRNA molecules in your body at any one time- all being used to make proteins.

Гласник рибонуклеинска киселина (мРНА)

Вид на мала молекула која вашите клетки ја користат како упатство да создаваат протеин. мРНА им кажува на вашите клетки како да состават посебен протеин користејќи ги градежните блокови (наречени аминокиселини). Во вашето тело имате многу милиони на мРНА молекули во секое време – сите тие се користат за создавање на протеини.

mRNA vaccine

mRNA vaccines teach our cells how to make a harmless protein—or even just a piece of a protein. This protein activates an immune response inside our bodies. That immune response, which produces antibodies, is what protects us from getting very unwell if the real virus enters our bodies.

мРНА вакцина

мРНА вакцините ги учат нашите клетки како да создаваат безопасен протеин – или само еден дел од протеин. Овој протеин го активира имунолошкиот одговор во нашите тела. Тој имунолошки одговор, кој создава антитела, е она што не заштитува да не бидеме многу болни ако вистинскиот вирус влезе во нашите тела.

Morbidity

Illness that happens due to a specific infection or condition.

Морбидност

Болест која се јавува како последица на одредена инфекција или состојба.

Mortality

Deaths that happen due to a specific infection or condition.

Стапка на смртност

Број на смртни случаи кои се јавуваат заради одредена инфекција или состојба.

Multi-dose vial

The containers (vials) hold more than one dose of a medicine or vaccine in a single vial.

Шишенце со повеќекратна доза

Едно шишенце содржи повеќе од една доза на лекарства или вакцина.

N

Neutralisation

One way that our immune system can protect us from an infection. Our immune system makes antibodies that stick all over the surface of a virus. When the virus tries to stick onto our cells, the antibodies get in the way and stop the virus from getting into our cells. They also help other parts of the immune system recognise and destroy the virus.

Неутрализирање

Начин на кој нашиот имунолошки систем може да не заштити од инфекција. Нашиот имунолошки систем создава антитела кои се “лепат” на површината на вирусот. Кога вирусот ќе се обиде да се “залепи” на површината на нашите клетки, антителата се активираат и го спречуваат вирусот да влезе во клетките. Тие исто така им помагаат на другите делови од имунолошкиот систем да го препознаваат и уништуваат вирусот.

P

Pandemic Spread of a new disease to every country around the world.	Пандемија Ширење на нова болест во сите земји низ целиот свет.
Pathogen A germ that can cause disease if you are infected, such as a virus.	Патоген Микроб кој може да предизвика болест ако се заразите, на пример, вирус.
Peer-review Independent experts examine other people's research to make sure it is appropriate and correct.	Рецензија Независни стручњаци разгледуваат истражување од други лица за да проверат дали тоа е соодветно и дали дава точни резултати.
Placebo A substance or treatment that has no effect on human beings.	Плацебо Супстанца или лекување кои немаат никаков ефект на луѓето.
Polysaccharide vaccine A vaccine containing long threads of sugar molecules, which look like the surface of some kinds of bacteria. Polysaccharide vaccines are available for pneumococcal disease (such as pneumonia).	Полисахаридна вакцина Вакцина која содржи долги нишки на молекули со шеќер, кои изгледаат слично на површината на некои видови на бактерии. Полисахаридните вакцини се достапни за пневмококални болести (на пример, пневмонија).
Pre-Clinical Trial A research study done before a clinical trial. The study tests whether a vaccine is safe to test on humans. As part of the COVID-19 trials, animal models included experiments on animals including mice and macaques.	Предклиничко тестирање Истражување кое се изведува пред клиничко тестирање. Со истражувањето се тестира дали вакцината е безбедна да се тестира на луѓето. Како дел од тестирањата на вакцините против COVID-19, животинските модели вклучуваа експерименти на животни вклучувајќи глувци и макаки.
Prime The first time a vaccine is given.	Prime Кога вакцината се дава првпат.
Protein subunit vaccine Include harmless pieces (proteins) of the germ instead of the entire germ. Once vaccinated, our bodies recognize that the protein should not be there and build blood elements called T-lymphocytes and antibodies that will remember how to fight the germ if we are exposed in the future.	Вакцина врз основа на протеини Содржи безопасни делови (протеини) од микробот наместо целиот микроб. Откако ќе се вакцинираме, нашите тела препознаваат дека протеинот не треба да е таму и создаваат крвни клетки наречени Т-лимфоцити и антитела кои ќе запаметат како да се борат против микробот ако во иднина бидеме изложени на него.

R

Roll out

The introduction of a new drug or vaccine. For the COVID-19 vaccination program this includes multiple phases: 1a, 1b, 2a, 2b, 3. Priority groups are identified by considering current public health and medical evidence on who would be most affected if they got COVID-19.

Воведување

Воведување на ново лекарство или вакцина. Во програмата за вакцинирање против COVID-19, воведувањето се изведува во повеќе фази: 1a, 1b, 2a, 2b, 3. Приоритетните групи за вакцинирање се утврдуваат врз основа на тековните податоци од јавното здравство и медицината за тоа кои лица би биле најмногу засегнати ако се заразат со COVID-19.

Reactogenicity

A group of effects that often happen after vaccination. It can include pain, redness or swelling around where the vaccine was injected. A person might feel tired, or hot or have a headache. Importantly, these are signs that an immune response is working.

Reactogenicity

Група на реакции кои често се јавуваат после вакцинирањето. Во овие реакции се вклучуваат болка, црвенило или оток околу местото каде што е ставена вакцината. Лицето може да се чувствува уморно, да му е жешко или да има главоболка. Важно е дека ова се знаци дека делува имунолошкиот одговор.

Regulatory body

A government organisation that decides which vaccines can be registered in a country and legally used in the country.

Регулаторно тело

Владина организација која одлучува кои вакцини ќе се одобрат и законски користат во една земја.

S

SARS-CoV-2

The official name of the virus that causes the disease known as COVID-19. It belongs to family of viruses called coronaviruses.

САРС-КоВ-2

Официјално име на вирусот кој ја предизвикува болеста позната како COVID-19. Припаѓа на семејство на вируси наречени коронавируси.

Spike protein

Coronaviruses have sharp bumps on their surface. Those bumps are called spike proteins. They help the virus enter a person's cells.

Спајк (шилест) протеин

Коронавирусите имаат оштри испупчувања на површината. Овие испупчувања се нарекуваат спајк (шилкести) протеини. Тие му помагаат на вирусот да влезе во клетките.

Serology

Measuring the level of antibodies (immune proteins) present in the blood.

Серологија

Мерење на степенот на присуство на антитела (имунолошки протеини) во крвта.

Side Effect

Any unwanted or unexpected effects of a vaccine.

Несакани последици

Сите несакани или неочекувани последици од вакцина.

T

Therapeutic Goods Administration (TGA)

The Therapeutic Goods Administration (TGA) is responsible for checking vaccines and other medicines before they can be used in Australia.

Администрација за терапевтски производи (ТГА)

Администрацијата за терапевтски производи (ТГА) е одговорна за проверка на вакцините и други лекаства пред тие да можат да се користат во Австралија.

Thrombosis with thrombocytopenia syndrome (TTS)

A newly described serious condition. A person gets unusual blood clots in the brain or in other parts of the body. It is also associated with low platelet levels.

Синдром “Тромбоза со тромбоцитопенија”

Новоопишана сериозна состојба. Во мозокот или некои други делови од телото на некое лице се јавуваат невообичаени згрутчувања на крвта. Исто така се поврзува со низок број на крвни плочки.

Transmission

The ability of a virus to pass from one person to another.

Пренесување

Способност на вирус да се пренесе од едно лице на друго.

V

Vaccine

A type of medicine that supports our immune system to fight against certain germs and prevent disease. Usually, vaccines are given before the person encounters the germ. Each vaccine promotes the immune system to make antibodies against the germ.

Вакцина

Вид на лекарство кое му помага на имунолошкиот систем да се бори против одредени микроби и да се спречува болест. Вакцините обично се даваат пред лицето да биде изложено на микробот. Секоја вакцина го поттикнува имунолошкиот систем да создава антителиа против микробот.

Vaccination

Giving a vaccine to help the immune system develop protection from a specific disease. Commonly used terms include shot, jab, needle, and inoculation.

Вакцинирање

Давање на вакцина за да му се помогне на имунолошкиот систем да изгради заштита против одредена болест. Вообичаените термини кои се користат се 'shot', 'jab', 'needle' и 'inoculation'.

Vaccine Candidate

A new vaccine that is still being tested and is not licensed.

Вакцина кандидат

Нова вакцина која се уште се тестира и нема добиено дозвола за употреба.

Vaccine hesitancy

When a person is unsure about a vaccine and delays or refuses to receive the available vaccine.

Двоумење за вакцина

Кога некој не е сигурен за некоја вакцина и одолжува или одбива да ја прими вакцината која е на располагање.

Variant (mutation)

Tiny changes in the genetic information inside a virus. Variants can occur when a virus multiplies or makes copies of itself.

Варијација (мутација)

Многу мали промени во генетските информации во вирусот. Тие може да се јават кога вирусот се размножува или прави копии од себе.

Vial

A small container used to hold medicine.

Шишенце

Мал сад во кој се чува лекарство.

V *Cont'd*

Viral vector vaccine

Contains a modified version of a different virus from the one that causes COVID-19. Inside the modified virus, there is material from the virus that causes COVID-19. This is called a “viral vector.” Once the viral vector is inside our cells, the genetic material gives cells instructions to make a protein that is unique to the virus that causes COVID-19. Using these instructions, our cells make copies of the protein. This prompts our bodies to build T-lymphocytes and B-lymphocytes that will remember how to fight that virus if we are infected in the future.

Вакцина со вирусен вектор

Содржи модифицирана верзија на вирус различен од оној што предизвикува COVID-19. Во внатрешноста на модифицираниот вирус има материјал од вирусот што предизвикува COVID-19. Ова се нарекува “вирусен вектор”. Откако вирусниот вектор ќе влезе во нашите клетки, генетскиот материјал им дава упатства на клетките да создаваат протеин кој е карактеристичен за вирусот што предизвикува COVID-19. Користејќи ги овие упатства, нашите клетки прават копии од протеинот. Тоа ги поттикнува нашите тела да создаваат Т-лимфоцити и Б-лимфоцити кои ќе запаметат како да се борат против овој вирус ако се инфицираме од него во иднина.

Viral shedding

When the virus made inside your body starts to be released into your surroundings. At that point, it may be spread or passed on to other people.

Ширење на вирус

Кога вирусот кој е создаден во вашето тело ќе започне да се раширува во вашата околина. Во тој момент, тој може да се рашири или пренесе на други луѓе.

W

Waning immunity

When your level of immunity gets lower and lower with time.

Опаѓање на имунитетот

Кога имунитетот на вашиот организам постепено се намалува со времето.